

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

Broj: 02/1-02-4862-3/23
Tuzla, 14.09.2023. godine

Na osnovu člana 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), Vlada Tuzlanskog kantona na sjednici održanoj dana 14.09.2023. godine, donosi

ODLUKU
o utvrđivanju prijedloga Zakona

I

Utvrđuje se prijedlog Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći.

II

Prijedlog Zakona iz tačke I ove Odluke uputit će se Skupštini Tuzlanskog kantona na razmatranje i donošenje.

III

Odluka stupa na snagu danom donošenja.

DOSTAVITI:

- 1 x Skupštini Tuzlanskog kantona
- 1 x Ministarstvu pravosuđa i uprave
- 1 x Evidenciji
- 1 x a/a

PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić

**BOSNA I HERCEGOVINA
FERERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
V L A D A**

PRIJEDLOG

**Z A K O N
O PRUŽANJU BESPLATNE PRAVNE POMOĆI**

Tuzla, septembar 2023. godine

Na osnovu člana 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko-podrinjskog kantona“, br. 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04), na prijedlog Vlade Tuzlanskog kantona, Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj _____ 2023. godine, donosi

ZAKON O PRUŽANJU BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

I – OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet zakona)

Ovim zakonom reguliše se ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, i to: subjekti za pružanje besplatne pravne pomoći, oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći, korisnici besplatne pravne pomoći, uslovi i način za ostvarivanje, organ nadležan za pružanje besplatne pravne pomoći u Tuzlanskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton), prava, dužnosti i ovlaštenja pravnih zastupnika i drugih zaposlenika Kantonalnog zavoda za pružanje pravne pomoći (u daljem tekstu: Zavod), finansiranje i kontrola pružanja besplatne pravne pomoći, nadzor nad provođenjem ovog zakona, kao i druga pitanja od značaja za pružanje besplatne pravne pomoći.

Član 2. (Cilj Zakona)

- (1) Cilj ovog zakona je osigurati svakom fizičkom licu djelotvoran i jednak pristup pravdi u postupku i pred organima i institucijama na području Kantona, pred kojima se ostvaruju ili štite pojedinačna prava, obaveze ili interesi.
- (2) Cilj iz stava (1) ovog člana provodi se uspostavljanjem djelotvornog sistema pružanja besplatne pravne pomoći.

Član 3. (Besplatna pravna pomoć i minimum prava)

- (1) Besplatna pravna pomoć je oblik ostvarivanja prava fizičkog lica na pravično suđenje i jednak pristup pravdi pred sudom i drugim organima, čiji troškovi, prilikom pružanja pravne pomoći od strane Zavoda, u cijelosti padaju na teret Budžeta Kantona.
- (2) Odobrena besplatna pravna pomoć može se ograničiti ili ukinuti samo iz razloga propisanih ovim zakonom.
- (3) Fizičko lice koje ostvari pravo na besplatnu pravnu pomoć pred Zavodom, u mjestu svog prebivališta, odnosno boravišta, uživa to pravo na teritoriji Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonom.
- (4) Prava utvrđena u ovom zakonu predstavljaju minimum prava koja se drugim kantonalnim zakonima i propisima, odnosno aktima gradskog ili općinskog vijeća ne mogu umanjivati.

Član 4. **(Značenje izraza)**

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- a) Pravo na besplatnu pravnu pomoć** - predstavlja pravo fizičkog lica da uz ispunjenje propisanih uslova, traži i dobije pravnu pomoć od nadležnih organa za pružanje besplatne pravne pomoći;
- b) Korisnik besplatne pravne pomoći** – je fizičko lice kojem je odobrena besplatna pravna pomoć u skladu sa odredbama ovog zakona;
- c) Oblik ostvarivanja besplatne pravne pomoći** - predstavlja radnje i postupke kojima se korisniku besplatne pravne pomoći omogućava zaštita prava na pravično suđenje i jednak pristup pravdi;
- d) Član porodičnog domaćinstva korisnika besplatne pravne pomoći** – je fizičko lice utvrđeno Porodičnim zakonom Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“ broj 35/05, 41/05, 31/14 i 32/19);
- e) Nadležni organ za pružanje pravne pomoći u Kantonu je** – Zavod;
- f) Međunarodnom konvencijom** – smatra se svaki međunarodni akt koji se odnosi na pravo pojedinca na pravično suđenje i jednak pristup pravdi, a koje je Bosna i Hercegovina ratificirala.

Član 5. **(Subjekti pružanja besplatne pravne pomoći)**

- (1) Besplatnu pravnu pomoć u skladu s odredbama ovog Zakona pruža Zavod.
- (2) Besplatnu pravnu pomoć mogu pružati i advokati koji su članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini, udruženja i fondacije registrovane za pružanje besplatne pravne pomoći i drugi subjekti, u skladu sa posebnim zakonima.

II - OBLICI OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 6. **(Oblici ostvarivanja besplatne pravne pomoći)**

- (1) Besplatna pravna pomoć u okvirima nadležnosti Zavoda ostvaruje se u vidu:
 - a) davanja usmenih pravnih savjeta;
 - b) sastavljanja različitih podnesaka (tužbe, žalbe, molbe, zahtjevi, prigovori, predstavke i dr.);
 - c) odbrane u krivičnom postupku i zastupanja stranaka u skladu sa zakonima o krivičnom postupku u Bosni i Hercegovini;
 - d) odbrane u prekršajnom postupku i zastupanja stranaka u skladu sa zakonima o prekršajnom postupku u Bosni i Hercegovini;
 - e) zastupanje pred sudom;
 - f) zastupanje pred organima uprave i upravnim organizacijama;
 - g) preduzimanja drugih radnji u cilju zaštite prava i pravnih interesa korisnika besplatne pravne pomoći.

(2) Pravna pomoć iz stava (1) ovog člana pruža se bez naknade, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(3) Pravo na besplatnu pravnu pomoć iz stava (1) ovog člana, ne podrazumijeva pravo na oslobođanje od plaćanja sudskih i administrativnih taksi.

Član 7.

(Postupci u kojima se pruža besplatna pravna pomoć)

(1) Besplatna pravna pomoć se pruža korisnicima besplatne pravne pomoći u postupcima u kojim se ostvaruju i štite njihova prava i na zakonu zasnovani pravni interesi.

(2) Postupci iz stava (1) ovog člana su:

- a) parnični postupak;
- b) vanparnični postupak;
- c) izvršni postupak;
- d) krivični postupak u skladu sa zakonima o krivičnom postupku u Bosni i Hercegovini;
- e) prekršajni postupak;
- f) upravni postupak i
- g) upravni spor.

(3) U skladu sa odredbama ovog zakona, pružanje besplatne pravne pomoći osigurava se i u postupcima podnošenja revizije Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine, apelacije Ustavnom sudu Bosne i Hercegovine i zahtjeva Evropskom sudu za ljudska prava za zaštitu ljudskih prava, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.

Član 8.

(Postupci u kojima se ne pruža besplatna pravna pomoć)

Besplatna pravna pomoć ne pruža se u sljedećim postupcima:

- a) postupak pred privrednim odjeljenjima nadležnih sudova;
- b) postupak upisa u registar privrednih društava;
- c) postupak registracije obrtničke djelatnosti;
- d) postupak registracije udruženja ili fondacija;
- e) postupak pred nadležnim poreznim organima;
- f) sastavljanje privatnih isprava i ugovora;
- g) pribavljanja lokacijskih uslova i građevinske dozvole, kao i u drugim pravnim radnjama u vezi sa građenjem.

Član 9.

(Evidencija)

(1) O pruženoj besplatnoj pravnoj pomoći Zavod vodi evidenciju u pisanoj i elektronskoj formi, a način vođenja i sadržaj evidencija propisuje se pravilnikom koji donosi ministar pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: ministar).

(2) Prilikom prijema, evidentiranja i raspoređivanja predmeta, kao i njihovog arhiviranja primjenjuju se propisi o kancelarijskom i arhivskom poslovanju organa državne službe.

III – KORISNICI BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 10.

(Korisnik besplatne pravne pomoći)

(1) Korisnik besplatne pravne pomoći (u daljnjem tekstu: korisnik), je fizičko lice kome se na području Kantona pruža besplatna pravna pomoć prema uslovima propisanim ovim zakonom, i to:

- a) državljanin Bosne i Hercegovine koji ima prebivalište, odnosno boravište na području Kantona;
- b) državljanin Bosne i Hercegovine – povratnik, koji je prije povratka u prijeratno mjesto stanovanja imao status raseljenog lica na području Kantona, osim ostvarivanja prava na odbranu po službenoj dužnosti;
- c) strani državljanin ili lice bez državljanstva (apatrid) koje se nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine pod međunarodnom zaštitom, a naročito tražitelj azila, izbjeglica, lice pod privremenom ili supsidijarnom zaštitom, lice u postupku protjerivanja, žrtva trgovine ljudima, u skladu s obavezama koje Bosna i Hercegovina ima prema međunarodnim konvencijama, ukoliko im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.

Član 11.

(Obaveza zastupanja po međunarodnim konvencijama)

Besplatna pravna pomoć se pruža građanima u skladu sa međunarodnim konvencijama.

Član 12.

(Zabrana diskriminacije)

Korisnik ima pravo na besplatnu pravnu pomoć, pod uslovima propisanim ovim zakonom, bez obzira na njegovu rasu, boju kože, jezik, vjeru, etničku pripadnost, nacionalno ili socijalno porijeklo, veze sa nacionalnom manjinom, političko ili drugo uvjerenje, članstvo u sindikatu ili drugom udruženju, obrazovanje, pol, polno izražavanje ili orijentaciju, kao i svaku drugu okolnost koja ima za svrhu ili posljedicu da mu onemogući ili ugrožava priznavanje, uživanje ili ostvarivanje na ravnopravnoj osnovi prava utvrđenih ovim zakonom.

IV - USLOVI, KRITERIJI I NAČIN OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Član 13.

(Uslovi za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć)

(1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima korisnik iz člana 10. ovog zakona, koji nema dovoljno imovine ili drugih sredstava da plati troškove advokatskih usluga i troškove zastupanja pod uslovom da ispunjava kriterije utvrđene ovim zakonom.

(2) Pravo na odbranu i zastupanje u krivičnom postupku pred organima iz člana 28. stav (2) ovog zakona od strane pravnih zastupnika Zavoda imaju i fizička lica koja nemaju prebivalište na području Kantona, pod uslovima iz stava (1) ovog člana.

(3) Pod uslovima iz stava (1) ovog člana, pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruje i fizičko lice koje je prije povratka u prijeratno mjesto stanovanja, ostvarilo status raseljenog lica na području Kantona.

Član 14.

(Kriteriji za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć)

(1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima fizičko lice ako je slabog imovnog stanja.

(2) Pravo na besplatnu pravnu pomoć, osim lica iz stava (1) ovog člana, može ostvariti i lice bez imovine u smislu odredbi člana 16. stav (1) ovog Zakona, koje ispunjava bilo koji od sljedećih kriterija:

- a) lice koje po osnovu socijalne zaštite ostvaruje pravo na stalnu novčanu pomoć, prema kantonalnim propisima o socijalnoj zaštiti;
- b) nezaposleno lice;
- c) penzioner koji prima najnižu penziju ili srazmjernu INO penziju, koja zajedno sa samostalnom penzijom ne prelazi iznos najniže penzije;
- d) dijete bez roditeljskog staranja;
- e) lice kojem je oduzeta poslovna sposobnost i duševno oboljela osoba, smještena u određenu ustanovu;
- f) žrtva nasilja u porodici ili nasilja na osnovu spola;
- g) član porodice šehida, poginulog borca, ratni vojni invalid i dobitnik ratnog priznanja i odlikovanja u stvarima zaštite i ostvarivanju njegovih prava po tim osnovama;
- h) demobilisani borac;
- i) žrtve seksualnog nasilja tokom oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini i
- j) lica pod međunarodnom zaštitom iz člana 10. tačka (c) ovog Zakona.

Član 15.

(Dokazivanje statusa)

(1) Status lica iz člana 14. stav (2) ovog zakona dokazuje se odgovarajućom dokumentacijom izdatom od nadležnog organa kojim je utvrđen status tog lica.

(2) Status lica iz člana 13. stav (3) ovog zakona, osim dokumentacijom propisanom stavom (1) ovog člana, dokazuje se odgovarajućim uvjerenjem o ostvarenom statusu raseljene osobe izdate od strane gradskog odnosno općinskog organa za upravu na čijem području je to lice ostvarilo status raseljene osobe.

Član 16.

(Lice slabog imovnog stanja)

(1) Licem slabog imovnog stanja, se po odredbama ovog zakona, smatra fizičko lice čija ukupna redovna primanja i prihodi po članu domaćinstva ne prelaze iznos od 40% prosječne isplaćene mjesečne neto plaće zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a nema nekretnine ili

drugu imovinu koja može biti predmet izvršenja shodno odredbama Zakona o izvršnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 32/03, 52/03, 33/06 i 39/06).

(2) Ne smatra se licem slabog imovnog stanja ono lice koje živi u zajedničkom domaćinstvu sa punoljetnim članom svoje porodice, koji je takvog imovnog stanja da je u mogućnosti da snosi njegove troškove advokatskih usluga.

(3) Kod utvrđivanja slabog imovnog stanja lica iz stava (1) ovog člana, neće se uzimati u obzir ukupan prihod i imovina članova porodice korisnika besplatne pravne pomoći koji s njim žive u zajedničkom domaćinstvu, a protustranka su u postupku ili je njihov interes u suprotnosti sa interesom podnosioca zahtjeva.

(4) Pod prihodima, nekretninom ili drugom imovinom lica iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju se prihodi, nekretnine i druga imovina koja je kantonalnim propisima o socijalnoj zaštiti, propisana kao uslov za ostvarivanje prava na stalnu novčanu pomoć.

Član 17. **(Kriterij očigledne neosnovanosti)**

(1) Besplatna pravna pomoć neće se odobriti podnosiocu zahtjeva ili će se otkazati ukoliko je odobrena:

- a) ako se iz samog zahtjeva, dokaza i činjenica na kojima se zasniva zahtjev očigledno može zaključiti da je takav zahtjev neosnovan;
- b) ako se radi o neopravdanom vođenju postupka;
- c) ako se radi o zloupotrebi prava na besplatnu pravnu pomoć;
- d) ako postoji sukob interesa;
- e) ako nisu ispunjeni uslovi iz člana 13. ovog zakona.

(2) Smatrat će se da je riječ o neopravdanom vođenju postupka kada je podnosilac zahtjeva u očiglednom nesrazmjeru sa stvarnim izgledom za uspjeh, kao i kada želi da vodi postupak radi postizanja svrhe koja je suprotna načelima poštenja i morala.

(3) Smatrat će se da je riječ o zloupotrebi prava na besplatnu pravnu pomoć, ako je podnosilac zahtjeva dao netačne podatke o ispunjavanju kriterija iz ovog zakona ili ako u slučaju promijenjenih okolnosti u toku vođenja postupka, prema kojima ne bi imao pravo na besplatnu pravnu pomoć, nije Zavodu prijavio te promijenjene okolnosti.

(4) Sukob interesa postoji kada dva ili više lica podnesu zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći sa suprotstavljenim interesima, u kom slučaju prednost ima ona stranka koja je prva podnijela zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći, ukoliko ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

(5) Besplatna pravna pomoć se neće odobriti ili će se otkazati licu koje se ponaša izrazito nasilnički, nepristojno i uvredljivo prema pravnom zastupniku ili drugom zaposleniku Zavoda.

Član 18. **(Zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći)**

(1) Zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći, uz priložene dokaze o ispunjavanju uslova propisanih ovim zakonom, podnosi se Zavodu.

(2) Podnosilac zahtjeva prilaže uz zahtjev svoju ovjerenu pisanu izjavu i ovjerenu pisanu izjavu punoljetnih članova svog porodičnog domaćinstva o imovnom stanju, kao i svoju ovjerenu izjavu i pisanu izjavu punoljetnih članova svog porodičnog domaćinstva o dopuštanju uvida u sve podatke o imovini i prihodima.

(3) Za tačnost podataka navedenih u zahtjevu, podnosilac zahtjeva odgovara krivično i materijalno.

Član 19. **(Provjera podataka)**

(1) Zavod, prema vlastitoj procjeni, provjerava činjenice navedene u izjavama o imovinskom stanju iz člana 18. stav (2) ovog zakona.

(2) Na zahtjev Zavoda, organi i pravne osobe dužne su dostaviti podatke kojima raspolažu ili vode evidencije o činjenicama navedenim u izjavama iz stava (1) ovog člana.

(3) Ako se nakon podnošenja zahtjeva za pružanje besplatne pravne pomoći provjerom utvrdi da je podnosilac zahtjeva naveo netačne podatke, direktor Zavoda donosi rješenje kojim odbija zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći ili otkazuje dalje pružanje besplatne pravne pomoći.

Član 20. **(Rješenje)**

(1) O zahtjevu za pružanje besplatne pravne pomoći i o otkazivanju odobrene besplatne pravne pomoći odlučuje direktor Zavoda rješenjem, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno utvrđivanja uslova za otkazivanje odobrene besplatne pravne pomoći, shodno odredbama Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 2/98, 48/99 i 61/22).

(2) Ako bi podnosilac zahtjeva zbog isteka roka izgubio pravo na poduzimanje radnje za koju je podnio zahtjev, direktor Zavoda je dužan odlučiti o zahtjevu i u roku kraćem od roka iz stava (1) ovoga člana, a koji podnositelju zahtjeva omogućava blagovremeno poduzimanje radnje za koju je podnio zahtjev.

(3) Na zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći i rješenje kojim se odlučuje o zahtjevu, ne plaćaju se takse.

(4) Rješenja iz stava (1) i (2) ovog člana su konačna i protiv njih nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe nadležnom sudu.

Član 21. **(Vremensko važenje odobrene besplatne pravne pomoći)**

(1) Odobrena besplatna pravna pomoć važi do pravosnažnog okončanja postupka za koji je odobrena, ukoliko ranije nije opozvana ili otkazana.

(2) U izuzetno opravdanim slučajevima, direktor Zavoda može odobriti besplatnu pravnu pomoć i za postupke po vanrednim pravnim lijekovima i za postupke iz člana 7. stav (3) ovog zakona, samo ukoliko je Zavod zastupao korisnika u postupku koji je pravosnažno okončan.

Član 22.
(Prestanak prava na besplatnu pravnu pomoć)

- (1) Pravo na odobrenu besplatnu pravnu pomoć prestaje:
- a) pisanom izjavom korisnika da odustaje od već odobrene besplatne pravne pomoći;
 - b) otkazom odobrene besplatne pravne pomoći i
 - c) smrću korisnika.
- (2) U slučaju iz stava 1. ovog člana, direktor Zavoda donosi Rješenje o prestanku prava na besplatnu pravnu pomoć.
- (3) Rješenje iz stava (2) ovog člana je konačno i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe nadležnom sudu.

Član 23.
(Povrat troškova postupka)

- (1) Kada je korisnik potpuno ili djelomično uspio u postupku i budu mu dosuđeni troškovi postupka, dužan je, u roku od 30 dana od pravosnažnosti odluke, vratiti u Budžet Kantona iznos troškova ostvarenih po osnovu odobrene besplatne pravne pomoći o čemu se donosi posebno rješenje.
- (2) Na rješenje iz stava (1) ovog člana primjenjuju se odredbe člana 20. ovog Zakona.

Član 24.
(Promijenjene okolnosti i obaveza vraćanja sredstava)

- (1) Korisnik, u periodu od odobravanja besplatne pravne pomoći do okončanja postupka, dužan je da obavještava Zavod o promjenama svih činjenica i okolnosti koje su od uticaja za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, o čemu se stranka obavještava prilikom podnošenja zahtjeva.
- (2) Promjene iz stava (1) ovog člana, korisnik mora da prijavi u roku od osam dana od dana saznanja za promjene.
- (3) Kada se u toku postupka donese rješenje o otkazivanju besplatne pravne pomoći zbog zloupotrebe prava na besplatnu pravnu pomoć ili se utvrdi da se imovno stanje korisnika ili članova njegovog porodičnog domaćinstva bitno izmijenilo tako da je isti u mogućnosti potpuno ili djelimično vratiti troškove za pruženu besplatnu pravnu pomoć, korisnik je dužan vratiti u Budžet Kantona sredstva utrošena na pružanje besplatne pravne pomoći, o čemu se donosi posebno rješenje.
- (4) Na rješenje iz stava (3) ovog člana primjenjuju se odredbe člana 20. ovog zakona.

Član 25.
(Način obračuna troškova i utrošenih sredstava i njihova pripadnost)

Naknada i troškovi za obavljanje radnji besplatne pravne pomoći i zastupanja obračunavaju se prema advokatskoj tarifi, dok se ostali troškovi utvrđuju na osnovu odgovarajuće dokumentacije, a prihod su Budžeta Kantona.

Član 26.
(Plaćanje troškova branitelja)

(1) Kada se sazna za činjenice i okolnosti na osnovu kojih se može utvrditi da neko lice nije slabog imovnog stanja po kriterijima utvrđenim ovim Zakonom, a kome je pravni zastupnik postavljen kao branitelj u smislu odredbe člana 40. stav (3) ovog Zakona, postavljeni branitelj će bez odlaganja zatražiti da bude razrješen te dužnosti.

(2) U zahtjevu za razrješenje iz stava (1) ovog člana će se ujedno zatražiti da sud obaveže lice iz stava (1) ovog člana, da plati Zavodu naknadu i troškove za obavljene radnje pravne pomoći i zastupanja, obračunate shodno članu 25. ovog zakona.

V – ZAVOD

Član 27.
(Status, organizacija i način funkcioniranja Zavoda)

(1) Zavod je samostalna upravna organizacija Kantona, koja je osnovana i čije su nadležnosti utvrđene Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona – prečišćen tekst („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 10/18).

(2) Organizacija i način funkcioniranja Zavoda regulisani su odredbama Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 35/05 i 24/13), kao i odredbama ovog zakona.

Član 28.
(Nadležnosti Zavoda)

(1) Zavod osigurava pružanje besplatne pravne pomoći licima slabog imovnog stanja, na način i pod uslovima utvrđenim ovim zakonom.

(2) Zavod osigurava pružanje pravnih savjeta i odbrane i zastupanje građana slabog imovnog stanja i preduzima sve radnje pred sudovima na području Kantona, Kantonalnim tužilaštvom, kao i drugim organima Kantona.

(3) Pravni zastupnici, mogu poduzimati radnje i pred drugim pravosudnim organima van područja Kantona, uz prethodnu saglasnost direktora Zavoda.

(4) Zavod će pružati usluge besplatne pravne pomoći u svim općinama i gradovima Kantona, po načelu „Pravni dani“.

(5) Bliži propis o načinu pružanja besplatne pravne pomoći po načelu „Pravni dani“ donosi ministar.

Članak 29.
(Javnost rada i izvještavanje)

(1) Zavod osigurava kontinuirano pružanje informacija javnosti o ciljevima, načinu osiguranja i drugim pitanjima iz oblasti pružanja besplatne pravne pomoći.

(2) Radi praćenja i unapređenja besplatne pravne pomoći Zavod podnosi Vladi Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: Vlada Kantona) godišnji izvještaj o radu s prijedlogom mjera za

unapređenje sistema pružanja besplatne pravne pomoći, koji sadrži podatke o kategoriji i broju korisnika, područjima u kojima je pružena besplatna pravna pomoć, vrsti besplatne pravne pomoći, te drugim pitanjima od značaja za izvještavanje o radu iz područja pružanja besplatne pravne pomoći.

Član 30. (Unutrašnja organizacija)

Unutrašnja organizacija i sistematizacija radnih mjesta Zavoda utvrđuje se Pravilnikom, koji donosi direktor Zavoda uz predhodno pribavljenu saglasnost Vlade Kantona.

Član 31. (Sredstva za rad Zavoda)

Sredstva za rad Zavoda osiguravaju se u Budžetu Kantona.

Član 32. (Edukacija kadrova)

Zavod osigurava kontinuiranu edukaciju kadrova koji pružaju besplatnu pravnu pomoć, radi unapređenja sistema upravljanja i pružanja besplatne pravne pomoći.

Član 33. (Rukovođenje)

(1) Radom Zavoda rukovodi direktor Zavoda koji se imenuje u skladu sa propisima koji regulišu postupak i način imenovanja direktora samostalnih kantonalnih upravnih organizacija.

(2) Za direktora Zavoda može biti imenovano lice, koje pored općih i posebnih uslova utvrđenih zakonom i pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, ima visoku stručnu spremu – VII stepen, odnosno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja pravne struke koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS bodova sa položenim pravosudnim ispitom i pet godina radnog iskustva u radu na poslovima u svojoj struci.

(3) Direktor Zavoda je naredbodavac za raspolaganje budžetskim sredstvima određenim za finansiranje rada Zavoda.

(4) Direktor Zavoda za svoj rad odgovara Vladi Kantona.

Član 34. (Vršenje dužnosti direktora Zavoda)

(1) U slučaju da direktoru Zavoda prestane radni odnos ili da nije u mogućnosti obavljati dužnost u dužem vremenskom periodu, Vlada Kantona može imenovati vršioca dužnosti direktora Zavoda, najduže na period od šest mjeseci.

(2) U slučaju privremene odsutnosti, dužnost direktora Zavoda vrši pomoćnik direktora Zavoda, koga on pismenim aktom odredi.

Član 35.
(Pomoćnici direktora)

(1) Pomoćnici direktora Zavoda se postavljaju u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u Tuzlanskom kantonu („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj: 7/17, 10/17, 10/18, 14/18, 8/21, 10/22 i 14/22).

(2) Pravilnikom iz člana 30. ovog zakona se, pored ostalog, utvrđuje broj pomoćnika direktora Zavoda i određuju uslovi za njihovo postavljenje, s tim da za pomoćnika direktora Zavoda može biti postavljeno lice koje pored općih i posebnih uslova uslova utvrđenih zakonom i pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, ima visoku stručnu spremu – VII stepen, odnosno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja pravne struke koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS bodova, sa položenim pravosudnim ispitom i pet godina radnog iskustva u radu na poslovima u svojoj struci.

Član 36.
(Državni službenici i namještenici)

Ostale poslove, osim poslova koje vrše direktor Zavoda i pomoćnici direktora Zavoda, obavljaju državni službenici i namještenici, što se utvrđuje pravilnikom iz člana 30. ovog zakona.

Član 37.
(Prava zaposlenika)

(1) Zaposlenici Zavoda, imaju pravo na plaću i druga lična primanja, kao i ostala prava iz radnog odnosa, u skladu sa propisima kojima su ta prava utvrđena za državne službenike i namještenike u kantonalnim organima državne službe.

(2) Pravni zastupnik, ima pravo na uvećanje plaće u visini od 20 % zbog posebnih uslova rada i specifičnosti obavljanja poslova.

Član 38.
(Odgovornost zaposlenika Zavoda)

Zaposlenici u Zavodu odgovorni su za svoj rad shodno odredbama zakona i drugih propisa kojima je to regulisano za državne službenike i namještenike kantonalnih organa državne službe.

VI – PRAVNI ZASTUPNICI

Član 39.
(Pravni zastupnici)

(1) Poslove pružanja besplatne pravne pomoći iz nadležnosti Zavoda vrše direktor Zavoda i pomoćnici direktora Zavoda, kao pravni zastupnici.

(2) Direktor Zavoda i pomoćnici direktora Zavoda su kao pravni zastupnici, nezavisni i samostalni u vršenju poslova i imaju pravo i dužnost da u okviru ovlaštenja datog od stranke, poduzimaju sve zakonite pravne radnje koje su po njihovoj ocjeni u interesu stranke kojoj pružaju pravnu pomoć.

Član 40. (Zastupanje)

(1) Pravni zastupnik, preduzima sve radnje i učestvuje u svim fazama postupka do okončanja postupka.

(2) Pravni zastupnik ne može zastupati više od jedne stranke u jednom predmetu.

(3) Pravni zastupnici mogu biti postavljeni za branitelja licu slabog imovnog stanja lišenom slobode, odnosno osumnjičenom ili optuženom, na način i po postupku utvrđenom Zakonom o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine „(Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20).

Član 41. (Obaveza čuvanja službene tajne)

(1) Pravni zastupnik je dužan da pruža besplatnu pravnu pomoć savjesno i stručno u skladu ustavom, zakonom i drugim propisima.

(2) Pravni zastupnik je dužan da čuva kao službenu tajnu sve što je saznao ili mu je stranka povjerila, izuzev ako je u svojstvu branitelja oslobođen ove obaveze na osnovu izričitog ili prećutnog odobrenja stranke, kao i u slučajevima kada je branitelj, a posumnja da predstoji izvršenje težeg krivičnog djela ili kada se pokrene parnica radi namirenja troškova i izdataka koje je stranka prouzrokovala Zavodu lažno prikazujući svoje imovno stanje, a u cilju obezbjeđenja besplatnog zastupanja.

(3) Službenu tajnu iz stava (2) ovog člana dužni su čuvati i drugi zaposlenici koji rade ili su radili u Zavodu.

Član 42. (Razlozi za odbijanje zastupanja)

(1) Pravni zastupnik će odbiti odbranu i zastupanje u krivičnom postupku:

- a) ako je lično oštećen, odnosno ako je bračni ili vanbračni partner oštećenog ili tužitelja, njegov srodnik po krvi u pravoj liniji, u pobočnoj liniji do četvrtog stepena ili po tazbini do drugog stepena;
- b) ako je pozvan kao svjedok u istom predmetu;
- c) ako je postupao u istom predmetu kao sudija ili tužilac;
- d) u drugim slučajevima predviđenim posebnim zakonom.

(2) Pravni zastupnik će odbiti zastupanje u parničnom postupku:

- a) ako je pružao besplatnu pravnu pomoć suprotnoj stranci u istom predmetu ili po bilo kom pitanju vezanom za taj predmet;
- b) ako je suprotnoj stranci u istom predmetu besplatnu pravnu pomoć pružao drugi pravni zastupnik;

- c) ako je postupao u istom predmetu kao sudija, tužilac ili kao ovlašteno službeno lice bilo kog organa;
- d) ako on ili drugi zaposlenici Zavoda imaju lični interes koji je, ili može biti u sukobu s interesima zastupane stranke;
- e) u drugim slučajevima predviđenim posebnim zakonom.

Član 43. **(Otkazivanje punomoći)**

- (1) Odmah po saznanju za postojanje razloga i okolnosti iz člana 42. ovog Zakona, pravni zastupnik je dužan otkazati punomoć stranci.
- (2) Po otkazivanju punomoći pravni zastupnik je dužan u periodu od 30 dana nastaviti pružati pravnu pomoć, ako je to neophodno da se od stranke otkloni kakva šteta, osim ako stranka nije imenovala drugog zastupnika ili se preduzimanju tih radnji izričito protivi.
- (3) Pravni zastupnik nije dužan postupati u skladu sa stavom (2) ovog člana ako stranka otkáže punomoć, ali je dužan u momentu otkazivanja punomoći u pismenoj formi obavijestiti stranku o svim relevantnim rokovima kao i zakazanim terminima u konkretnom predmetu.

Član 44. **(Dužnosti pravnih zastupnika kao branitelja)**

- (1) Pravni zastupnik kao branitelj tokom krivičnog postupka mora, zastupajući lice lišeno slobode, odnosno osumnjičenog ili optuženog, preduzimati sve neophodne radnje u cilju utvrđivanja činjenica i prikupljanja dokaza koji idu u korist lica koje brane, kao i zaštite njihovih prava.
- (2) Prava i dužnosti pravnog zastupnika kao branitelja ne prestaju u slučaju opoziva, sve dok ih sudija odnosno vijeće ne razriješe te dužnosti.

Član 45. **(Obaveza informisanja)**

Pravni zastupnik je dužan da informiše stranku o preduzetim radnjama u postupku i o svim drugim činjenicama relevantnim za tok i ishod konkretnog postupka.

Član 46. **(Zabrana obavljanja drugih poslova)**

Pravni zastupnik ne smije obavljati dužnost, djelatnost ili biti na položaju koji dovodi do sukoba interesa sa njegovim dužnostima i to:

- a) obavljati dodatnu djelatnost za koju se plaća naknada, osim u slučaju kada je to posebno odobreno;
- b) biti član upravnih i drugih odbora političkih stranaka i ne smije slijediti upute političkih stranaka.

Član 47.
(Obaveze i dužnosti pravnih zastupnika)

- (1) Pravni zastupnik ne smije:
- a) dozvoliti da porodični, društveni, politički i/ili drugi odnosi utiču na vršenje njegovih službenih dužnosti;
 - b) upotrijebiti ili se koristiti ugledom Zavoda da ostvari svoje privatne interese ili interese drugih i
 - c) postupati ili dopustiti drugima da postupaju na način da se stiče utisak da je bilo ko u posebnom položaju i da može vršiti utjecaj na pravne zastupnike ili na ishod postupka.
- (2) Pravni zastupnik je dužan postupati po svim predmetima koji su mu dodijeljeni, osim u predmetima u vezi kojih se zahtijeva njegovo izuzeće.
- (3) Pravni zastupnik je dužan da kontinuirano radi na usavršavanju i povećavanju nivoa svoje profesionalne stručnosti za obavljanje poslova pružanja besplatne pravne pomoći.
- (4) Pravni zastupnik je dužan preduzimati radnje u vršenju odbrane ili zastupanja na krajnje profesionalan, strpljiv i dostojanstven način, kako prema nosiocima sudske i tužilačke funkcije, tako i prema ostalim službenim licima, strankama koje zastupaju i protivnim strankama, svjedocima, punomoćnicima i drugim licima sa kojima službeno kontaktiraju.

Član 48.
(Način postupanja pravnih zastupnika)

- (1) Pravni zastupnik ne smije pokrenuti, dozvoliti niti uzimati u obzir razgovor sa sudijom bez prisustva suprotne stranke u vezi sa postupkom koji je u toku, osim na zakonom dopušten način.
- (2) Pravni zastupnik će svoje poslove obavljati brzo, efikasno i pravično, uz poštovanje prava svih uključenih strana da budu saslušane i da se njihovi sporovi riješe bez nepotrebnog odgađanja ili troškova.

Član 49.
(Angažovanje drugih lica)

- (1) Pravni zastupnik može u pojedinom postupku angažovati ili zatražiti angažovanje vještaka, sudskih tumača i drugih lica, kada je to neophodno za vršenje odbrane ili zastupanja, samo na osnovu prethodnog odobrenja direktora Zavoda, osim u slučaju kada to objektivno nije bilo moguće prethodno pribaviti.
- (2) Direktor Zavoda neće odobriti angažovanje lica iz stava (1) ovog člana, ukoliko ocijeni da njihovo angažovanje nije neophodno za uspješnu odbranu ili zastupanje stanke.
- (3) Pravni zastupnik je dužan da predlaže ili angažuje lica iz stava (1) ovog člana sasvim nepristrasno, rukovodeći se isključivo njihovom stručnošću i iskustvom u obavljanju poslova za koje se angažuju.

Član 50.
(Obavijest o nedozvoljenom ponašanju)

(1) Ako neko dođe do saznanja da je pravni zastupnik ili drugi zaposlenik Zavoda postupio suprotno zakonu, što ga čini nepodobnim za vršenje poslova u Zavodu, ima pravo i dužnost da o tome obavijesti direktora Zavoda.

(2) Pravni zastupnik koji posjeduje informaciju o mogućem kršenju ovog zakona od strane drugog pravnog zastupnika, dužan je o tome obavijestiti direktora Zavoda, a ukoliko se ta informacija odnosi na direktora Zavoda, onda je dužan o tome obavijestiti ministra, koji preispituje osnovanost primljene informacije i o tome eventualno obavještava Vladu Kantona.

Član 51.
(Međusobna saradnja nadležnih organa)

(1) Zavod uspostavlja saradnju s drugim kantonalnim Zavodima za pružanje pravne pomoći, Kancelarijom za pravnu pomoć Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Centrom za pružanje pravne pomoći Republike Srpske BiH, te udruženjima i fondacijama registrovanim za pružanje besplatne pravne pomoći u cilju razmjene informacija i prakse u području pružanja pravne pomoći.

(2) Zavod sarađuje s centrima za socijalni rad, nadležnim ministarstvima, jedinicama lokalne samouprave i drugim tijelima, u cilju praćenja prakse primjene zakonskih odredbi u određenim područjima i analize potreba građana da svoja prava i obaveze propisane tim zakonima rješavaju uz pružanje besplatne pravne pomoći.

VII – NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

Član 52.
(Nadzor nad primjenom zakona)

(1) Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona vrši Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona.

(2) U cilju vršenja nadzora nad zakonitošću rada, Zavod je obavezan Ministarstvu iz stava (1) ovog člana, dostavljati polugodišnji i godišnji izvještaj o radu.

VIII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53.
(Donošenje pravilnika)

Pravilnike iz člana 9. i člana 28. stav (5) ovog zakona, ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Član 54.
(Započeti postupci)

Postupci započeti na osnovu odobrene besplatne pravne pomoći prije stupanja na snagu ovog zakona, kao i zahtjevi za besplatnu pravnu pomoć podneseni prije stupanja na snagu ovog zakona, završit će se po odredbama zakona po kojima su započeti.

Član 55.
(Prestanak važenja Zakona)

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o pružanju pravne pomoći („Službene novine TK“, broj: 10/08, 11/17 i 22/21).

Član 56.
(Stupanje na snagu zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Skupština Tuzlanskog kantona

Predsjednik
Skupštine Tuzlanskog kantona

Broj: _____/23
Tuzla, 2023. godine

Žarko Vujović

OBRAZLOŽENJE

uz prijedlog Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći

I PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći sadržan je u članu 24. stav 1. tačka c) Ustava Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlansko – podrinjskog kantona“, br. 7/97 i 3/99 i „Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 13/99, 10/00, 14/02, 6/04 i 10/04) kojim je utvrđeno da Skupština donosi zakone i ostale propise neophodne za izvršavanje nadležnosti Kantona.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Skupština Tuzlanskog kantona, na sjednici održanoj 22.12.2021.godine usvojila je Zaključak broj: 01-02-711-8/21 kojim se od Vlade Tuzlanskog kantona i od Ministarstva pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona traži da, uzimajući u obzir amandmane poslanika Šekiba Umihanića uložene na prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju pravne pomoći, izvrši dodatne analize, pripremi i Skupštini Tuzlanskog kantona dostavi nacrt Zakona o pružanju pravne pomoći.

Postupajući u skladu sa Zaključkom Skupštine Tuzlanskog kantona, dostavljen je Nacrt Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći koji je prihvaćen Zaključkom Skupštine Tuzlanskog kantona broj: 01-02-425-4/22 od 30.08.2022. godine, i isti je stavljen na javnu raspravu u trajanju od 30 dana. Nakon sumiranja dostavljenih primjedbi, prijedloga i sugestija učesnika javne rasprave, pripremljen je prijedlog Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći.

Primjena zakona koji je na snazi, naročito imajući u vidu rast prosječne plate u Federaciji Bosne i Hercegovine, nametnula je potrebu da se razmotre uslovi i kriteriji za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, a sve s ciljem kako bi se pravo na jednak pristup pravdi omogućilo svima. S tim u vezi Ministarstvo je u saradnji sa Kantonalnim zavodom za pružanje pravne pomoći(u daljem tekstu : Zavod) pripremiло prijedlog Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći.

III OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE (članovi od 1. do 5.)

U **Poglavlju I** utvrđen je predmet i cilj Zakona o pružanju pravne pomoći, zatim besplatna pravna pomoć i minimum prava; značenje pojmova korištenih u Zakonu, te subjekti pružanja besplatne pravne pomoći.

POGLAVLJE II – OBLICI OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI (članovi od 6. do 9.)

U **Poglavlju II** definisani su oblici ostvarivanja prava na besplatnu pravnu pomoć u okviru nadležnosti Zavoda; postupci u kojima se pruža besplatna pravna pomoć; postupci u kojima se besplatna pravna pomoć ne pruža; te obaveza donošenja pravilnika o načinu vođenja i sadržaju evidencija o pruženoj besplatnoj pravnoj pomoći.

POGLAVLJE III – KORISNICI PRAVNE POMOĆI (članovi od 10. do 12.)

Poglavlje III prijedloga Zakona propisuje korisnike prava na besplatnu pravnu pomoć; obavezu zastupanja po međunarodnim konvencijama; te zabranu diskriminacije.

POGLAVLJE IV – USLOVI, KRITERIJI I NAČIN OSTVARIVANJA BESPLATNE PRAVNE POMOĆI (članovi od 13. do 26.)

U Poglavlju IV utvrđeni su uslovi i kriteriji za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć; zatim na koji način se dokazuje status lica koje ostvaruje pravo na besplatnu pravnu pomoć; definisano je ko se smatra licem slabog imovnog stanja; utvrđen je kriterij očigledne neosnovanosti odnosno situacije u kojima se besplatna pravna pomoć neće odobriti podnosiocu zahtjeva; zatim zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći; način provjere podataka; donošenje rješenja o odobravanju odnosno uskraćivanju prava na besplatnu pravnu pomoć; vremensko važenje odobrene besplatne pravne pomoći; prestanak prava na pružanje besplatne pravne pomoći; povrat troškova postupka; obaveza vraćanja sredstava; način obračuna troškova i utrošenih sredstava te njihova pripadnost; promijenjene okolnosti, te plaćanje troškova branitelja.

POGLAVLJE V – ZAVOD (članovi od 27. do 38.)

Poglavlje V definisani su status, organizacija i način rada Zavoda; nadležnosti Zavoda; javnost rada i obaveza izvještavanja; unutrašnja organizacija Zavoda; sredstva za rad Zavoda; obaveza edukacije kadrova; rukovođenje Zavodom; vršenje dužnosti direktora; pomoćnici direktora; prava i dužnosti pravnih zastupnika; državni službenici i namještenici kao i njihova prava.

POGLAVLJE VI – PRAVNI ZASTUPNICI (članovi od 39. do 51.)

U poglavlju VI definisani su pravni zastupnici; zastupanje; obaveza čuvanja poslovne tajne; razlozi za odbijanje zastupanja; otkazivanje punomoći; dužnosti pravnih zastupnika kao branitelja; obaveza informisanja; obaveze pravnih zastupnika; zabrana obavljanja drugih poslova; dužnosti pravnih zastupnika; način postupanja pravnih zastupnika; angažovanje drugih lica; te međusobna saradnja nadležnih tijela.

POGLAVLJE VII – NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA

U poglavlju VII definisan je organ nadležan za vršenje nadzora nad primjenom Zakona.

POGLAVLJE VIII – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

U poglavlju VIII definisana je obaveza donošenja podzakonskih akata propisanih zakonom, započeti postupci, prestanak važenja zakona na snazi, te stupanje na snagu zakona.

VI - FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Prijedlog Zakona predviđa određene promjene uslova i kriterija za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, koje mogu rezultirati povećanim brojem korisnika usluga Zavoda, što u konačnici može dovesti do povećanja obima poslova koji se obavljaju u Zavodu.

Shodno tome, ukoliko se poveća obim poslova, moguće je da Zavod sa četiri pravna zastupnika koja su trenutno zaposlena u Zavodu, uključujući direktora Zavoda, neće moći

efikasno odgovoriti svim postavljenim zadacima zbog čega će se u narednom periodu morati raditi na kadrovskom i materijalnom jačanju Zavoda.

Međutim eventualno povećanje broja korisnika, kao i povećanje obima posla nakon stupanja na snagu Zakona, u ovom trenutku nismo u mogućnosti da procijenimo.

Tuzla, septembar 2023. godine

PREDLAGAČ

VLADA TUZLANSKOG KANTONA

IZVJEŠTAJ O REZULTATIMA JAVNE RASPRAVE O NACRTU ZAKONA O PRUŽANJU BESPLATNE PRAVNE POMOĆI

Zaključkom Skupštine Tuzlanskog kantona, broj: 01-02-425-4/22 od 30.08.2022. godine, prihvaćen je nacrt Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći i isti je stavljen na javnu raspravu u trajanju od 30 dana. Shodno Programu javne rasprave, tekst nacrta Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći postavljen je na web stranicu Vlade Tuzlanskog kantona i o provođenju javne rasprave pismeno su obaviješteni svi gradovi i općine na području Tuzlanskog kantona, Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine i Kantonalni zavod za pružanje pravne pomoći radi dostavljanja primjedbi, prijedloga i sugestija.

U ostavljenom roku za provođenje javne rasprave o nacrtu Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći, dostavljene su primjedbe i sugestije od strane: Udruženja „Vaša prava“ Bosne i Hercegovine, Komisije za statut i propise i zaštitu ljudskih prava, Općinsko vijeće, Općina Kladanj; Kantonalni zavod za pružanje pravne pomoći Tuzlanskog kantona. Mišljenje Općine Kalesija, te primjedbe, prijedlozi i sugestije Grada Tuzla, dostavljeni putem Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine dostavljene su nakon okončanja javna rasprave i nisu uvrštene u izvještaj o javnoj raspravi.

U pogledu materijalne i tehničke obrade pojedinih normi Zakona, Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Tuzlanskog kantona dostavila je izvještaj u okviru kojeg je dala određene prijedloge, a koji je i uvršten u javnu raspravu.

ZAKONODAVNO – PRAVNA KOMISIJA SKUPŠTINE TUZLANSKOG KANTONA

U pogledu materijalne i tehničke obrade pojedinih normi Zakona, Zakonodavno – pravna komisija je dostavila određene prijedloge:

- a) U članu 1. u drugom i trećem redu iza riječi „pružanje“, „ostvarivanje“, „korisnici, u članu 4. u tački c) iza riječi „korisnika“, u tački f) iza riječi „pružanje“ i tački g) iza riječi „pružanju“, u članu 6. u stavu (1) u tački f) iza riječi „korisnika“, u članu 7. u stavu (1) iza riječi „korisnicima“ i u stavu 3. iza riječi „pružanje“, u nazivu člana 8. iza riječi „pruža“ i u nazivu poglavlja III iza riječi „KORISNICI“ dodati riječ „besplatne“ u odgovarajućem padežu radi preciziranja i dosljedne upotrebe uvedenog termina besplatne pravne pomoći.

Prijedlog se prihvata izuzev prijedloga da se u članu 4. tački f) iza riječi „pružanje“ doda riječ „besplatne“ budući da se u konkretnom slučaju radi o nazivu institucije koja u svom sastavu ne sadrži riječ „besplatna“.

- b) U članu 2. u stavu (2) riječi „ovog zakona“ brisati kao suvišne.

Prijedlog se prihvata

- c) U članu 4. u tački f) riječi „Kantonalni zavod za pružanje pravne pomoći (u daljem tekstu: Zavod)“ zamijeniti riječju „Zavod“, a radi dosljedne upotrebe uvedenog skraćenog termina u članu 1.

Prijedlog se prihvata

- d) U članu 5. u nazivu iza riječi „Subjekti“ dodati riječi „pružanja besplatne pravne pomoći“, radi preciziranja.

Prijedlog se prihvata

- e) U članu 6. u stavu (1) u tački c) razmotriti da se riječi „zakonom o krivičnom postupku“ zamijene riječima „zakonima o krivičnom postupku u Bosni i Hercegovini“, jer prema odredbi člana 3. stav (4) lice koje ostvari pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruje to pravo na teritoriji Bosne i Hercegovine.

U skladu sa navedenom primjedbom predlaže se da se i u članu 7. u stavu (1) u tački d) iza riječi „postupku“ dodaju riječi „u Bosni i Hercegovini“.

Prijedlog se prihvata

- f) U članu 9. iza riječi „uprave“ dodati riječi „Tuzlanskog kantona“, radi preciziranja.

Prijedlog se prihvata

- g) U članu 16. u stavu (1) iza broja „39/06“ dodati brojeve „39/09, 74/11, 35/12 i 46/16“, a radi preciziranja svih brojeva službenog glasila u kojem je objavljen Zakon o izvršnom postupku i njegove izmjene i dopune.

Prijedlog se prihvata

- h) U članu 20. u stavu (1) riječi „federalnog zakona kojim se reguliše upravni postupak“ zamijeniti riječima „Zakon o upravnom postupku („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 2/98 i 48/99)“, radi preciziranja.

U istom članu u stavu (2) riječi „organ iz stava (1) ovog člana“ zamijeniti riječima „direktor Zavoda“, radi preciziranja i terminološkog usklađivanja sa propisanom odredbom u stavu (1) ovog člana.

Prijedlog se prihvata

- i) U članu 21. u stavu (2) precizirati ko i na osnovu čega cijeni opravdane slučajeve za odobravanje besplatne pravne pomoći u postupcima po vanrednim pravnim lijekovima.

Prijedlog se djelimično prihvata.

U prijedlogu Zakona propisano je da direktor odobrava besplatnu pravnu pomoć po vanrednim pravnim lijekovima i u postupcima iz člana 7. stav (3) prijedloga Zakona. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju pravne pomoći („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj 22/21) sadrži sličnu formulaciju, takođe bez detaljnijeg propisivanja izuzetno opravdanih slučajeva. Upoređujući ovo rješenje sa zakonskim rješenjima u drugim kantonima, utvrđeno je da i drugi kantoni sadrže sličnu formulaciju, odnosno da se donosi posebno rješenje za odobravanje besplatne pravne pomoći u slučaju vanrednih pravnih lijekova, postupka pred Ustavnim sudovima Bosne i Hercegovine i Evropskim sudom za ljudska prava.

- j) U članu 23. u stavu (1) iza riječi „korisnik“ brisati riječi „pravne pomoći“, a u članu 24. u stavovima (1) i (2) iza riječi „korisnik i u članu 29. u stavu (2) iza riječi „korisnika“ brisati riječi „besplatne pravne pomoći“, a radi dosljedne upotrebe uvedenog skraćenog termina u članu 10. u stavu (1).

Prijedlog se prihvata

- k) U članu 25. iza riječi „radnji“ dodati riječi „pravne pomoći“, radi preciziranja.

Prijedlog se prihvata

- l) U članu 26. u stavu (2) iza riječi „razrješenje“ dodati riječi „iz stava (1) ovog člana, a iza riječi „radnje“ dodati riječi „pravne pomoći“ radi preciziranja.

Prijedlog se prihvata

- m) U članu 27. u stavu (2) iza broja „35/05“ dodati tekst „i 24/13“, a radi navođenja i broja službenog glasila u kojem je objavljena i odluka Ustavnog suda u vezi sa navedenim zakonom.

Prijedlog se prihvata

- n) U članu 31. u stavu 82) u prvom redu riječ „rad“ brisati kao suvišnu.

Prijedlog se prihvata

- o) U članu 35. u stavu (1) iza broja „10/22“ dodati tekst „i 14/22“ a radi preciziranja svih brojeva službenog glasila u kojem je objavljen navedeni zakon i sve njegove izmjene i dopune.

Prijedlog se prihvata

- p) U članu 40. u stavu (3) iza riječi „Hercegovine“ dodati tekst „(Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ br. 55/06, 27/07, 53/07, 9/09, 12/10, 8/13, 59/14 i 74/20)“ a radi preciziranja službenih glasila u kojima je objavljen navedeni zakon.

Prijedlog se prihvata

- q) U članu 43. u stavu (1) riječ „odmah“ zamijeniti drugim odgovarajućim terminom, odnosno propisati rok za otkazivanje punomoći stranci jer termin „odmah“ nije precizan.

Prijedlog se ne prihvata

Zakon o pružanju pravne pomoći („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj 10/08) sadrži identičnu formulaciju, takođe bez propisivanja bilo kakvog roka. Upoređujući ovo rješenje sa zakonskim rješenjima u drugim kantonima, utvrđeno je da i zakoni drugih kantona sadrže identična rješenja.

- r) U članu 52. u stavu (1) iza riječi „uprave“ dodati riječi „Tuzlanskog kantona“, radi preciziranja naziva Ministarstva.

Prijedlog se prihvata

- s) Izvršiti terminološko usklađivanje člana 9. i člana 53. u dijelu koji se odnosi na vrstu podzakonskog akta, jer se u članu 9. govori o evidencijama bez preciziranja vrste podzakonskog akta, a u članu 53. je navedeno „Pravilnik iz člana 9“, te je radi preciziranja neophodno izvršiti usklađivanje termina.

Prijedlog se prihvata

UDRUŽENJE „VAŠA PRAVA“ BOSNE I HERCEGOVINE

Udruženje „Vaša prava“ Bosne i Hercegovine dostavilo je sljedeće komentare, prijedloge i sugestije:

- a) Odredbe člana 3. Nacrta zakona

Stav (4) Lice koje ostvari pravo na besplatnu pravnu pomoć pred Zavodom, u mjestu svog prebivališta odnosno boravišta, uživa to pravo na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Stav (5) U cilju ostvarivanja prava iz stava (4) ovog člana, zavod ostvaruje saradnju sa drugim nadležnim organima za pružanje besplatne pravne pomoći u Bosni i Hercegovini.

Komentari/prijedlozi

Ovom odredbom stava 4. se predviđa pružanje pravne pomoći pred Zavodom te da se to pravo uživa na teritoriji BiH.

Stiče se utisak da je intencija zakonodavca, da se osobi kojoj je priznato pravo na besplatnu pravnu pomoć u Kantonu omogućava da u predmetu za koji je odobrena pomoć pred zavodom ili kojoj pravnu pomoć pruža neki drugi ovlašteni subjekt (u

Kantonu), bude zastupana od strane pravnih zastupnika ili drugih subjekata pred organima i sudovima na teritoriji cijele BiH.

Stav (5) predviđa se saradnja sa drugim nadležnim organima za pružanje besplatne pravne pomoći u BiH.

Komentari/prijedlozi

Međutim, sam zakon ne utvrđuje niti predviđa načine i postupke saradnje, te ostaje nejasno i neodređeno kako i na koji način će se besplatna pravna pomoć pružiti van područja kantona odnosno o kakvoj se saradnji radi nije konkretizovano. Pitanje je da li je ova odredba provodiva u praksi obzirom na ustavno uređenje BiH.

Prijedlog se prihvata

- b) Član 6. stav (3) Nacrta propisuje da „pravo na besplatnu pravnu pomoć, ne podrazumijeva pravo na oslobađanje od plaćanja sudskih i administrativnih taksi“.

Komentari/prijedlozi

S obzirom da je u postupku prihvatanja zahtjeva za pružanje besplatne pravne pomoći već ustanovljeno da se radi o korisniku slabog imovnog stanja, novi Zakon bi trebao po automatizmu osloboditi ove korisnike plaćanja sudskih i administrativnih taksi. Osim toga za osobe koje su slabog imovnog stanja postojanje sudskih i administrativnih taksi ih može obeshrabriti da traže sudsku zaštitu, što nije u duhu jednakog pristupa pravdi svih građana odnosno jednakom pristupu pravni.

Osim toga, navedena odredba je na neki način i u suprotnosti sa odredbom člana 3. stav 3. Nacrta Zakona.

Prijedlog se ne prihvata

Ovaj prijedlog nije moguće prihvatiti, obzirom da su Zakonom o sudskim taksama u Tuzlanskom kantonu, odnosno Zakonom o kantonalnim administrativnim taksama regulisana sva pitanja koja se odnose na sudske, odnosno administrativne takse. Oba navedena Zakona takođe propisuju koje kategorije lica su oslobođene od plaćanja takse, kao i mogućnost oslobađanja od plaćanja takse osoba slabog imovnog stanja, o čemu se odlučuje u svakom konkretnom slučaju, nakon podnošenja zahtjeva za oslobađanje od plaćanja takse. Sudovi sa područja Tuzlanskog kantona, kao i organi uprave ne postupaju na osnovu Zakona o pružanju pravne pomoći, zbog čega je u prijedlogu Zakona propisano da pravo na pravnu pomoć ne podrazumijeva oslobađanje od plaćanja sudskih i administrativnih taksi.

- c) Odredba Čl. 5. Nacrta Zakona - (Subjekti) u vezi sa odredbom čl. 31.Nacrta Zakona (Sredstva za rad Zavoda)

Čl.5. Nacrta Zakona

Stav (2) Besplatnu pravnu pomoć mogu pružati i advokati koji su članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini, udruženja i fondacije registrirane za pružanje besplatne pravne pomoći i drugi subjekti, u skladu sa posebnim zakonima.

Komentari/prijedlozi:

Predlažemo da istu treba uskladiti sa tačkom 18. Preporuka pravnih eksperata koja kaže da, Centrima za pravnu pomoć treba dozvoliti izradu odgovarajućih aranžmana s privatnim pravnim firmama i NVO-ima, čime bi se omogućila rezerva odgovarajućih kvalifikovanih resursa za posebne oblasti prava ili tamo gdje postoje kratkoročne praznine u centrima kako bi im se omogućilo da u predmetima postupaju blagovremeno i stručno.

Navedenu odredbu bi takođe trebalo dopuniti na način, da se uspostavi pristup pravdi protivnoj strani u postupku, kojoj je pravna pomoć odbijena jer Zavod već zastupa drugu stranu, kako je to predloženo tačkom 20. Preporuka.

Prijedlog se ne prihvata

Članom 40. Prijedloga Zakona je propisano da pravni zastupnik ne može zastupati više od jedne stranke u jednom predmetu. Ovo rješenje je identično kao u važećem Zakonu o pružanju pravne pomoći („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj 10/08), kao i u zakonima drugih kantona. Odredbom člana 5. Prijedloga Zakona dozvoljeno je pružanje besplatne pravne pomoći advokatima koji su članovi advokatskih komora u Bosni i Hercegovini, udruženjima i fondacijama registrovanim za pružanje pravne pomoći, u skladu sa posebnim zakonima. Shodno navedenom, naprijed navedeni subjekti mogu, u skladu sa posebnim zakonom, pružati besplatnu pravnu pomoć stranki čiji je zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći od strane Zavoda odbijen zbog već preuzete obaveze zastupanja druge stranke u istom postupku.

d) Čl. 31. Nacrta Zakona

Stav (2) Sredstva za rad pružanja besplatne pravne pomoći u skladu sa članom 5. stav (2) ovog zakona, osiguravaju se na osnovu odobrenih projekta i drugih zakona i propisa, kojima se propisuje njihov rad.

Komentari/prijedlozi:

Predlažemo da se ovom odredbom razrade i načini finansiranja rada NVO-a registriranih za pružanje pravne pomoći te uslove i postupci u kojima bi trebalo sa navedenim subjektima uspostaviti aranžmane za pojedine predmete.

Istu odredbu bi takođe trebalo dopuniti sa još nekoliko stavova koji bi pobliže regulisali pitanja kao što su: finansiranje angažmana privatnih firmi i NVO-a, predmeti u kojima je potreban ovakav angažman te na koji način omogućiti pristup pravdi protivnoj strani u postupku kada joj je pravna pomoć odbijena jer Zavod već zastupa drugu stranu, kao i uspostavljanje registra pružatelja pravne pomoći. Ovdje je neophodno regulisati i način finansiranja registrovanih pružatelja pravne pomoći (po predmetu, grantovi isl.).

Prijedlog se ne prihvata

Ako se uzme u obzir činjenica da je Zavod za pružanje pravne pomoći osnovan prvenstveno da se građanima omogući pristup pravdi, kvalitetna odbrana i zastupanje u različitim postupcima, ali i da bi se ostvarile uštede u Budžetu Tuzlanskog kantona na način da se smanje troškovi za advokatske usluge kada su u pitanju odbrane po službenoj dužnosti, lako se dolazi do zaključka da bi se ovakvim rješenjem ponovo stanje vratilo na stanje prije osnivanja Zavoda. Navedenim subjektima nije zabranjeno da besplatno pružaju pravnu pomoć u skladu sa drugim propisima, te je i Prijedlogom zakona to izričito dozvoljeno, ali bez finansiranja iz Budžeta Kantona, uz napomenu da je u većini zakona drugih kantona ovo pitanje regulisano na identičan način.

e) Odredba Čl. 7. Nacrta Zakona- (Postupci u kojim se pruža besplatna pravna pomoć)

(1) Besplatna pravna pomoć se pruža korisnicima pravne pomoći u postupcima u kojim se ostvaruju i štite njihova prava i na zakonu zasnovani pravni interesi.

(2) Postupci iz stava (1) ovog člana su:

- a) parnični postupak;
- b) vanparnični postupak;
- c) izvršni postupak;
- d) krivični postupak u skladu sa Zakonima o krivičnom postupku;
- e) prekršajni postupak;
- f) upravni postupak, u dijelu sačinjavanja žalbi i vanrednih pravnih lijekova i
- g) upravni spor.

Komentari/prijedlozi:

Na ovaj način se pravna pomoć ne pruža u punom obimu u upravnom postupku – npr. u situacijama gdje je potrebno zastupanje korisnika. Također, ne postoji usklađenost sa članom 6. stav e) ovog Nacrta.

Predviđeni su postupci u kojima se pruža besplatna pravna pomoć, a to su: parnični postupak, vanparnični postupak, izvršni postupak, krivični postupak u skladu sa Zakonima o krivičnom postupku, prekršajni postupak, upravni postupak, u dijelu sačinjavanja žalbi i vanrednih pravnih lijekova i upravni spor.

Prijedlog se prihvata

U stavu (3) je propisano da se pružanje pravne pomoći osigurava i u postupcima revizije Vrhovnom sudu F BiH, podnošenja apelacija Ustavnom sudu BiH i Evropskim sudu za ljudska prava za zaštitu ljudskih prava, ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno.

Komentari/prijedlozi:

Ovu odredbu bi trebalo dopuniti na način da se i u postupcima po vanrednim pravnim lijekovima može odobriti pružanje besplatne pravne pomoći kako bi se korisnicima pružila sveobuhvatna pravna pomoć a ne djelimična.

Prijedlog se ne prihvata

Odredba člana 8. Prijedloga zakona je identična rješenju iz Zakona o pružanju pravne pomoći („Službeni glasnik BiH“ broj 83/16), dok u drugim kantonima ne postoji odredba o pružanju pravne pomoći u navedenim postupcima. Obzirom da je ovo pravo uvedeno na području Tuzlanskog kantona Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pružanju pravne pomoći („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj 22/21), namjera je da se ovo pravo zadrži i u periodu nakon usvajanja Prijedloga zakona.

Isto tako, članove 7. i 8. Nacrta Zakona bi trebalo izmijeniti na način da se pružanje besplatne pravne pomoći omogući i u postupcima registracije obrtničke djelatnosti. S obzirom na slabo razvijenu privredu te visoku nezaposlenost, a u skladu sa tačkom 4. iz Preporuka pravnih eksperata koja nalaže da je potrebno utvrditi potrebe stanovništva za pravnom pomoći, smatramo da bi se u postupcima registracije obrtničke djelatnosti trebala pružiti sva moguća pomoć u svrhu jačanja privrede i povećanja zaposlenosti, pogotovo za mlade, raseljene osobe i pogotovo povratnike, imajući u vidu Aneks 7. Dejtonskog Mirovnog Sporazuma (DMS), te posebno omogućiti održivost povratka. Ovo iz razloga što je privredni razvoj u interesu ne samo korisnika nego i države.

Također, pravna pomoć u izradi ugovora bi se trebala dozvoliti i korisnicima slabog imovnog stanja u slučajevima kada sklapaju ugovore koji nisu teretni za njih, te predloženo izmjenu člana 8. Nacrta u tom smislu.

Prijedlog se ne prihvata

Upoređujući ovo rješenje sa zakonskim rješenjima u drugim kantonima, utvrđeno je da i zakoni drugih kantona sadrže identična rješenja.

f) Odredba Čl. 10 –Korisnik besplatne pravne pomoći

Stav 1) Korisnik besplatne pravne pomoći (u daljnjem tekstu: korisnik), je fizičko lice kome se na području Kantona pruža besplatna pravna pomoć prema uslovima propisanim ovim zakonom, i to:

Tačka a) državljanin Bosne i Hercegovine koji ima prebivalište, odnosno boravište na području Kantona;

Komentari/prijedlozi:

Tačku a) dopuniti, “Izuzetno korisnik besplatne pravne pomoći je i fizičko lice, pretpostavljeni državljani BiH u postupku upisa u matičnu knjigu rođenih i državljana BiH kada se upis vrši na području Tuzlanskog kantona kao i pretpostavljeni državljani BiH u postupku utvrđivanja vremena i mjesta rođenja kada se postupak utvrđivanja vremena i mjesta rođenja provodi na području Tuzlanskog kantona”.

Tačka b) Nacrt zakona, kao korisnike besplatne pravne pomoći predviđa: fizičko lice koje se nalazi na području Bosne i Hercegovine pod međunarodnom zaštitom u skladu s međunarodnim standardom, a osobito tražitelji azila, izbjeglice, osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, osoba u postupku protjerivanja, apatridi, žrtve trgovine ljudima, u skladu s obavezama koje Bosna i Hercegovina ima prema međunarodnim konvencijama, ukoliko im pravna pomoć nije osigurana posebnim zakonom.

Komentari/prijedlozi:

Predlažemo da se navedena odredba dopuni na način da se u red korisnika uvrste i osobe koje su iskazale namjeru za traženje azila, osobe u riziku od apatridije, kao i osobe koje nisu upisane u matične knjige rođenih i/ili knjigu državljanstva.

Dakle, osobe koje nisu upisane u matične knjige ne posjeduju identifikaciona dokumenta i nemaju prijavljeno prebivalište, zbog čega ne ispunjavaju formalin uslov vezano za prebivalište odnosno boravište na području kantona. Prema tome, radi se o najranjivijim kategorijama stanovništva kojima je zaista potrebna besplatna pravna pomoć radi upisa u matične knjige, a što je preduslov za prijavu prebivališta.

Stav (2) Nacrta Zakona” Izuzetno od stava (1) ovog člana, pravo na besplatnu pravnu pomoć može ostvariti i fizičko lice – povratnik, koje je, prije povratka u prijeratno mjesto stanovanja, ostvarilo status raseljenog lica na području Kantona, osim ostvarivanja prava na odbranu po službenoj dužnosti”.

Komentari/prijedlozi:

Smatramo da bi se u ovaj stav 2) trebalo uvrstiti i osobe sa statusom raseljene osobe. Naime, određeni broj osoba u ovom statusu želi integraciju u mjestu raseljavanja, te bi bilo dobro i ovim osobama pružiti besplatnu pravnu pomoć u smislu odredbe čl. II Aneksa 7. DMS, u skladu sa zahtjevom ispunjenja obaveza kreiranja uslova dobrovoljnom povratku i harmoničnoj integraciji, isto kao i povratnicima. U suprotnom bi se radilo o jednoj vrsti diskriminacije.

Prijedlog se djelimično prihvata

Prvi i drugi prijedlog iz ove primjedbe su odbijeni jer smatramo da se radi o nepotrebnom komplikovanju teksta Prijedloga Zakona, a i ova materija je regulisana drugim propisima (propisi o socijalnoj zaštiti). Treći prijedlog je na odgovarajući način ugrađen u Prijedlog zakona.

g) Odredba Čl.13. Nacrta Zakona- (Uslovi za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć) (1) Pravo na besplatnu pravnu pomoć ima svako fizičko lice sa prebivalištem na području Kantona, koji nema dovoljno imovine ili drugih sredstava da plati advokata i troškove zastupanja pod uslovom da ispunjava kriterije za zastupanje utvrđene ovim zakonom.

(2) Pravo na odbranu i zastupanje u krivičnom postupku pred organima iz člana 28. stav (2) ovog zakona od strane pravnih zastupnika Zavoda imaju i fizička lica koja nemaju prebivalište na području Kantona, pod uslovima iz stava (1) ovog člana.

(3) Pod uslovima iz stava (1) ovog člana, pravo na besplatnu pravnu pomoć ostvaruje i fizičko lice koje je prije povratka u prijeratno mjesto stanovanja, ostvarilo status raseljenog lica na području Kantona.

Komentari/prijedlozi:

U stavu 1), poslije riječi prebivalište uvrstiti i/ili boravište na području Kantona, imajući u vidu naprijed navedene prijedloge vezane za status korisnika (povratnici, raseljeni itd.).

Također u stav 3) Nacrta Zakona uvrstiti i raseljene osobe u smislu prijedloga za stav 2. člana 10. Nacrta Zakona.

Prijedlog se prihvata

h) Odredba Člana 14. Nacrta zakona – kriteriji za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć

Stav (2) Nacrta predviđeno je pravo na besplatnu pravnu pomoć na osnovu statusa, pod uslovom da korisnik nema imovine u svom vlasništvu.

Komentari/prijedlozi:

Ovu odredbu bi trebalo izmijeniti tako da se omogući pristup pravu na besplatnu pravnu pomoć i osobama koje u svom vlasništvu imaju jednu nekretninu u kojoj žive, npr. manji stan ili slično.

Također, predlažemo da se stav 2. Tačka i) izmjeni, te da stoji, “ žrtve seksualnog nasilja tokom rata u BiH” umjesto “ žrtve silovanja tokom rata u BiH, te navesti i civilne žrtve rata kao novu kategoriju pod tačku k), te osobe vraćene po readmisiji u BiH kao novu tačku l).

Prijedlog se djelimično prihvata

Upoređujući ovo rješenje sa zakonskim rješenjima u drugim kantonima, utvrđeno je da i zakoni drugih kantona sadrže identična rješenja, dok je u prijedlogu izvršena izmjena korištenog termina na predloženi način.

i) Odredba čl. 16. Nacrta Zakona - (Ko se smatra licem slabog imovnog stanja)

Stav (2) Ne smatra se licem slabog imovnog stanja ono lice koje živi u zajedničkom domaćinstvu sa punoljetnim članom svoje porodice, koji je takvog imovnog stanja da je u mogućnosti da snosi njegove troškove advokatskih usluga.

Komentari/prijedlozi:

Ova odredba može da ima elementa diskriminacije prema onim fizičkim licima koji nemaju imovinu, a ispunjavaju jedan od taksativno propisanih kriterija iz čl. 14 stav 2. Nacrta zakona, a kojima je zbog imovinskog stanja člana porodičnog domaćinstva, pravo na besplatnu pravnu pomoć osporeno.

To znači da je fizičkim licima koji nemaju imovinu i koji ispunjavaju kriterije iz čl. 14 stava 2. Nacrta Zakona osporeno pravo na besplatnu pravnu pomoć samo na osnovu imovinskog stanja člana porodičnog domaćinstva korisnika ove vrste pomoći koji je određen Porodičnim zakonom FBiH, a da pri tome zakonodavac ovim fizičkim licima nije propisao mehanizam zaštite prava na besplatnu pravnu pomoć ukoliko član porodice odbije da iz vlastitog imovinskog stanja finansiranje troškova advokatskih usluga.

Ovdje se treba imati u vidu odredba čl. 223 stav 1. Porodičnog zakona FBiH koja propisuje da se pravo na izdržavanje ostvaruje onim redom kojim su davaoci izdržavanja pozvani na nasljeđe, što znači da se može desiti da član porodice sa kojim fizičko lice živi, iako je utvrđen po Porodičnom zakonu, nema obavezu izdržavanja, pa samim tim nema obavezu da finansira advokatske usluge.

Dalje, taj član porodice može da se pozove na pravni insitut inkompatibilnosti te da uskrati finansiranje troškova advokatskih usluga jer nema pravni interes da se vodi sudski spor (kao primjer, nasilje u porodici, nasilje povodom spola, žrtve seksualnog nasilja tokom rata.

Kako fizičko lice nema mehanizam prinude da člana porodice obaveže na finansiranje troškova advokatskih usluga, tako ni imovinsko stanje člana porodičnog domaćinstva korisnika besplatne pravne pomoći određenog Porodičnim zakonom FBiH, Zavod ne može uzimati kao razlog uskraćivanja ove pomoći fizičkom licu koje nema imovinu i koje ispunjava jedan od kriterija za ostvarivanje prava propisanih odredbom čl. 14 stav 2. nacrta Zakona.

Prijedlog se ne prihvata

Upoređujući ovo rješenje sa zakonskim rješenjima u drugim kantonima, utvrđeno je da i zakoni drugih kantona sadrže identična rješenja.

j) Odredba Čl.18. Nacrta Zakona – (zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći)

Ovom odredbom propisano je na koji način se podnosi zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći.

Komentari/prijedlozi:

Navedenim članom je trebalo urediti način podnošenja zahtjeva za pružanje besplatne pravne pomoći kada isti podnose djeca bez roditeljskog staranja te stranci pod međunarodnom zaštitom, odnosno koji su u postupku dobijanja međunarodne zaštite. Iz tog razloga predlažemo da se navedeni član dopuni, na način, da se predvidi obaveza Zavoda da obezbijedi prevodioca uz čiju bi pomoć stranac mogao popuniti zahtjev. Osim toga trebalo bi predvidjeti i ko je ovlašten da uzme izjavu od korisnika i članova njegove porodice koje bi trebalo ovjeriti i priložiti uz zahtjev. Dakle, predloženim Nacrtom nisu predviđene odredbe koje se odnose na pristup ovom pravu kada su u pitanju stranci, odnosno kojima bi se regulisalo način popunjavanja obrazaca, obaveza osiguranja prevodioca pri podnošenju zahtjeva i uzimanju izjave te druga pitanja tehničke prirode koja bi omogućila da stranci zaista mogu pristupiti pravu na besplatnu pravnu pomoć.

Prijedlog se ne prihvata

Prijedlog nije prihvaćen jer su odredbe člana 18. Prijedloga Zakona jasne i nedvosmislene. Način podnošenja zahtjeva za pružanje pravne pomoći propisan je na identičan način u zakonima drugih kantona.

k) Odredba Čl. 19. Nacrta Zakona - (Provjera podataka)

(1) Zavod, prema vlastitoj procjeni, provjerava činjenice navedene u izjavi o imovinskom stanju podnosioca zahtjeva i punoljetnih članova njegovog domaćinstva.

(2) Na zahtjev Zavoda, organi i pravne osobe dužne su dostaviti podatke kojima raspolažu ili vode evidencije o činjenicama navedenim u izjavi o imovinskom stanju podnosioca zahtjeva.

(3) Ako se nakon podnošenja zahtjeva za pružanje pravne pomoći provjerom utvrdi da je podnosilac zahtjeva naveo netačne podatke, direktor Zavoda donosi rješenje kojim odbija zahtjev za pružanje besplatne pravne pomoći ili uskraćuje dalje pružanje besplatne pravne pomoći.

Komentari/prijedlozi:

Predlažemo da se, u članu 19. Nacrta zakona navede, da se provjere činjenica navedenih u izjavi o imovinskom stanju podnosioca zahtjeva i punoljetnih članova njegovog domaćinstva neće vršiti za strance koji pravo na besplatnu pravnu pomoć imaju na osnovu činjenice da se nalaze u postupku azila. Smatramo da je nemoguće za Zavod da ispita sve činjenice kako je to navedeno u članu 19. Nacrta u vezi stranih državljana te da nije moguće donošenje rješenja u roku. S druge strane, Nacrtom je predviđeno da Zavod prema vlastitoj procjeni provjerava činjenice navedene u izjavi o imovinskom stanju, što bi moglo dovesti do toga da Zavod ne prihvata takve zahtjeve pod izgovorom da je na osnovu slobodne procjene utvrđeno da konkretno lice ne ispunjava uslove.

Prijedlog se ne prihvata

Prijedlog nije prihvaćen jer su odredbe člana 19. Prijedloga Zakona jasne i nedvosmislene. Način podnošenja zahtjeva za pružanje pravne pomoći propisan je na identičan način u zakonima drugih kantona.

l) Odredba Čl. 20. Nacrta Zakona – (Rješenje)

Stav 1) O zahtjevu za pružanju besplatne pravne pomoći, te uskraćivanju odnosno otkazivanju odobrene besplatne pravne pomoći odlučuje direktor Zavoda rješenjem, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva, odnosno utvrđivanja uvjeta za otkazivanje odobrene besplatne pravne pomoći, shodno odredbama federalnog zakona kojima se reguliše upravni postupak.

Komenatri/prijedlozi:

Rok od 15 dana je neprimjereno i nesrazmjerno dug u postupku koji Zavod vodi shodno odredbi čl. 18, a u vezi sa čl.19 Nacrta Zakona. Rješenje se donosi po skraćenom postupku shodno odredbi čl. 139 Zakona o upravnom postupku a po osnovu zahtjeva za koji je propisan obrazaca i uz koji se prilaže dokumentacija. Rok od 15 dana je nesrazmjeran zakonskim rokovima za poduzimanje pojedinih radnji u postupcima iz čl. 7 Nacrta Zakona. (npr: rok za podnošenje prigovora na rješenje o izvršenju je 8 dana od dana dostavljanja rješenja). Iz tog razloga bi rok trebao biti skraćen sa 15 dana na 8 dana sa obavezom da se u slučaju isteka roka odluči i u kraćem roku.

Prijedlog se ne prihvata

Rok od 15 dana za donošenje rješenja po podnesenom zahtjevu je propisan Zakonom o upravnom postupku FBiH (skraćeni postupak).

m) Odredba Čl. 33. Nacrta Zakona - (Rukovođenje)

Stav (2) Za direktora može biti imenovano lice, koje pored općih i posebnih uslova utvrđenih zakonom i pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, ima visoku stručnu spremu – VII stepen, odnosno visoko obrazovanje najmanje prvog ciklusa Bolonjskog sistema studiranja pravne struke koji se vrednuje sa najmanje 240 ECTS bodova sa položenim pravosudnim ispitom i pet godina radnog iskustva u radu na poslovima u svojoj struci.

Komentari/prijedlozi:

Ovaj stav nije u potpunosti određen, te predlažemo da se poslije riječi “ u svojoj struci” navede nakon položenog pravosudnog ispita jer se radi o rukovodećem radnom mjestu na poslovima koji imaju pravosudni karakter.

Isti princip odnosno stav bi važio i za odredbu čl. 35. stav 2) Nacrta Zakona, na identičan način.

Prijedlog se ne prihvata

Uslovi za obavljanje poslova radnog mjesta direktora i pomoćnika Zavoda (pravni zastupnici) propisani su Zakonom o izmjenama i dopuni Zakona o pružanju pravne pomoći („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj 11/17) na identičan način kao što je predviđeno u Prijedlogu Zakona. Prijedlogom zakona ova odredba nije mijenjana u odnosu na važeći tekst zakona. Primjena navedene odredbe u praksi nije pruzrokovala nejasnoće, koje bi zahtijevale promjenu ovih odredbi u prijedlogu Zakona.

OPĆINA KLADANJ, OPĆINSKO VIJEĆE, Komisija za statut i propise i zaštitu ljudskih prava

Komisija za statut i propise i zaštitu ljudskih prava Općinskog vijeća, Općine Kladanj, dostavila je sljedeći prijedlog:

- a) Komisija za statut i propise i zaštitu ljudskih prava Općinskog vijeća Kladanj, na sjednici održanoj 28.09.2022.godine, razmatrala je Nacrt zakona o pružanju besplatne

pravne pomoći i predlaže da se u članu 16. stav (1) riječi „iznos od 40%“ zamijene riječima „iznos od 30%“.

Obrazloženje:

U Nacrtu Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći utvrđeni kriteriji za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć karakteriše povećanje cenzusa za ostvarivanje prava sa trenutnih 220 KM na 460 KM, odnosno, prema važećem Zakonu o pružanju pravne pomoći, besplatnu pravnu pomoć mogu ostvariti lica čija ukupna redovna mjesečna primanja i prihodi po članu domaćinstva ne prelaze iznos od 25% prosječne isplaćene mjesečne neto plaće zaposlenih u FBiH prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda sa statistiku, dok se novim Nacrtom Zakona navedeni procent povećava sa 25% na 40%. Navedeno povećanje cenzusa za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć onemogućilo bi korištenje prava na jednak pristup pravdi većem broju lica, a posebno radnicima i penzionerima sa niskim mjesečnim primanjima.

Prijedlog se ne prihvata

Prijedlog je nejasan. Povećanjem postotka prihoda po članu domaćinstva sa 25% na 40% prosječne isplaćene mjesečne neto plate, kao uslova za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, proširen je krug lica koji ostvaruju ovo pravo.

KANTONALNI ZAVOD ZA PRUŽANJE PRAVNE POMOĆI

Kantonalni zavod za pružanje pravne pomoći dostavio je sljedeće primjedbe, prijedloge i sugestije:

- a) U članu 6. stav (1) točka c) nacrtu Zakona da se poslije riječi krivičnog dodaju riječi „i prekršajnom“, te bi točka c) glasila „c) odbrane u krivičnom i prekršajnom postupku i zastupanja stranaka u skladu sa zakonom o krivičnom postupku i zakona o prekršajnom postupku“.

Obrazloženje:

Pravni zastupnici kantonalnog zavoda za pružanje pravne pomoći, najvećim dijelom po službenoj dužnosti, koje rješenjem imenuju i postavljaju sudovi sa područja Tuzlanskog kantona, sa liste zastupnika, a i po zahtjevima stranaka, zastupanju stranke i u krivičnim i u prekršajnim postupcima, a posebno zastupanje maloljetnih učinilaca prekršaja, te zbog toga i dostavljam ovu dopunu tačke c člana 6. stav (1), a pozivajući se na član 7. stav (1) točka e) nacrtu zakona.

Prijedlog se prihvata

- b) U članu 9. nacrtu Zakona ili u članu 30. istog, bilo bi dobro ubaciti novi stav (2) koji bi glasio:
„(2) Prilikom prijema, evidentiranja i raspoređivanja predmeta, kao i njihovog arhiviranja, postupa se u skladu sa propisima o kancelarijskom i arhivskom poslovanju organa državne službe.“

Obrazloženje:

Odlukom Vlade TK broj: 02/1-04-12532/22 od 31.05.2022.godine, donešena je Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o osnivanju Ureda za zajedničke poslove kantonalnih organa, koja je objavljena u Službenim novinama TK, broj: 12/2022, dana 07.07.2022.godine, koja u članu 1. stav iza stava (6) Uredbe dodaje novi stav (7) koji glasi: ured ne vrši poslove iz člana 2. stav (1) točka b) ove uredbe za potrebe Kantonalnog zavoda za pružanje pravne pomoći“. To znači da ovaj Zavod ima svoju pisarnicu, te je doneseni sljedeći akti:

- Pravilnik o kancelarijskom i arhivskom poslovanju na koji je dana suglasnost Arhiva TK, broj: 04/1-1478-2/22 od 25.08.2022.godine i
- Lista kategorija registraturne građe sa rokovima čuvanja na koji je dana suglasnost Arhiva TK broj: 04/1-1631-2/22 od 08.07.2022.godine.

Što podrazumijeva samostalnu pisarnicu Kantonalnog zavoda za pružanje pravne pomoći, iz razloga što Ured za zajedničke poslove nije imao svojim Pravilnikom o kancelarijskom i arhivskom poslovanju predviđene upisnike za Krivični, prekršajni, parnični, vanparnični postupak i upravni spor, to smatramo da bi gore predloženi stav člana trebalo ugraditi u postojeći zakon, koji je pravna osnova za donošenje Pravilnika o kancelarijskom i arhivskom poslovanju, a koji je propisan Pravilnikom o kancelarijskom i arhivskom poslovanju FBiH („Službene novine FBiH“ broj: 96/16), kojim je u članu 1. propisano: na koga se odnosi ovaj pravilnik, osnovne i pomoćne knjige evidencija, klasifikacione oznake, kancelarijsko i arhivsko poslovanje, dok način vođenja i sadržaj evidencija iz krivičnog, prekršajnog, parničnog, vanparničnog postupka i upravni spor, bi se regulisao posebnim Pravilnikom o načinu, vođenja i sadržaja evidencija i obrascima za pružanje pravne pomoći iz člana 53. nacrta Zakona.

Prijedlog se prihvata

- c) U članu 10. stav (2) kojim se proširuje krug lica za pružanje pravne pomoći i izvan kantona, a to znači lica koja su bila raseljena na teritoriji Tuzlanskog kantona, te kao povratnici u prijeratno mjesto stanovanja, ostvaruju pravo na pružanje pravne pomoći Zavoda.

Obrazloženje:

Iako se proširuje krug lica, što je pozitivno, moram naglasiti da je pružanje pravne pomoći jednako prema svima i to pod uslovima, načinu i kriterijima koji su propisani ovim zakonom o pružanju pravne pomoći. naime, zakonom o raseljenim osobama i povratnicima u Tuzlanskom kantonu i izbjeglicama iz Bosne i Hercegovine („Službene novine Tuzlanskog kantona“ broj: 2/06 i 15/11) u članu 3. propisano je: „Raseljenom osobom i povratnikom, u smislu ovog zakona, smatraju se osobe koje ispunjavaju uvjete za priznavanje statusa sukladno zakonu Bosne i Hercegovine i Federalnom zakonu“, a Zakon o raseljenim osobama i povratnicima u Federaciji BiH („Službene novine FBiH“, broj: 15/05) u članu 4. definiše „Raseljene osobe“, a u članu 5. stav 1. definicija „povratnik“, a u svatu 2. „prestanak statusa povratnika“ i svat 3. 2ne smatra se povratnikom ako se nastanio u drugo mjesto prebivališta“ Iako pozitivan primjer, kojim se proširuje krug lica za pružanje pravne pomoći, dana 24.03.2022.godine, pred Kolegijem Vlade TK, kojim su prisustvovali svi članovi, direktor Zavoda je obrazložio Izvještaj o radu kantonalnog zavoda za pružanje pravne pomoći za period 01.01. – 31.12.2021.godine, te su postavljena samo dva pitanja i to: „Kako da se brani imovina povratnika u RS iz Podrinja“, i drugo pitanje: „kako da se brane prava boraca“.

Direktor je prisutne upoznao da Zakonom o pružanju pravne pomoći TK, građanima slabog imovnog stanja sa područja TK, su propisani uslovi za pružanje pravne pomoći. također je istaknuo da Zakon o pružanju pravne pomoći je donesen 2008.godine i da bi isti trebalo dopunjavati ili donijeti novi, a direktor je nacrt Zakona dostavio Ministarstvu pravosuđa i uprave TK.

Direktor je proširio listu kategorija, što proizilazi i iz člana 14. stav 2. nacrta Zakona, dok su ovim nacrtom obuhvaćeni u članu 10. stav 2. i povratnici.

Napomena: Upravo je ovo jedan od razloga što bi došlo do povećanog obima posla, povećana budžetska sredstva, koje treba planirati sa povećanjem posla, a upravo i povećanje kadrovskih kapaciteta Zavoda je neminovno, te je Direktor Zavoda i dostavio prijedlog Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Zavoda, koja mjesta bi se popunjavala po potrebi. Međutim, ono što je problem, prostor gdje se Zavod nalazi, odnosno u istom ima već popunjeno 8 radnih mjesta i prostorno popunjeno je, odnosno potreban je obezbijediti i veći prostor.

Prijedlog se ne prihvata

Primjedba je nejasna, ali su u usmenom razgovoru sa direktorom Zavoda dileme otklonjene te je isti odustao od prijedloga.

- d) Član 16. stav (3) nacrta zakona o pružanju pravne pomoći, upravo zbog prethodne tačke, kako je stajalo i u prvobitnom tekstu nacrta od strane direktora zavoda, a koji bi trebalo urediti da stav (3) glasi:

(3) Kod utvrđivanja slabog imovnog stanja lica iz stava (1) ovog člana, neće se uzimati u obzir:

- a) ukupan prihod i imovina članova porodice korisnika pravne pomoći koji s njim žive u zajedničkom domaćinstvu, a protustranka su u postupku ili je njihov interes u suprotnosti sa interesom podnosioca zahtjeva;
- b) ukupni prihodi i imovina počinitelja nasilja u porodici, ako je podnosilac zahtjeva žrtva tog nasilja;
- c) kada je podnosilac zahtjeva dijete, radi ostvarivanja prava na izdržavanje;
- d) dodatak za djecu i novčani primici za opremu novorođenog djeteta;
- e) dio nekretnine u kojoj žive podnosilac zahtjeva, nužan za ostvarivanje osnovnih životnih potreba podnosioca zahtjeva i članova njegovog domaćinstva, ako je u njegovom vlasništvu ili u vlasništvu članova domaćinstva;
- f) vrijednost dijela nekretnine koja služi za obavljanje poljoprivredne djelatnosti nužnog za osiguranje minimalnih uvjeta za izdržavanje podnosioca zahtjeva i članova njegovog domaćinstva, koja ne može biti predmetom izvršenja;
- g) troškovi mjesečne zakupnine za stan u kojem živi podnosilac zahtjeva sa članovima porodične zajednice, pod uslovom da ima zaključen i ovjeren ugovor o zakupodavnom odnosu;
- h) lična i porodična invalidnina, naknada roditelju-njegovatelju djeteta sa smetnjama u razvoju;
- i) primanja po osnovu boračko-invalidske zaštite, borački dodatak.

Te se dodaje stav (4), koji glasi:

(4) Pri podnošenju zahtjeva iz stava (3) točka e) i f) ovog člana, podnosilac zahtjeva je obavezan priložiti odgovarajuću izjavu ovjerenu od nadležnog organa, radi dokazivanja gore navedenih uslova.

Te stav (4) postaje sada stav (5)

Obrazloženje:

Odredbom člana 16. stav (1) nacarta Zakona o pružanju pravne pomoći, prvo je propisan finansijski kriterij, a to je iznos od 40% prosječne isplaćene mjesečne neto plaće zaposlenih u Federaciji Bosne i Hercegovine prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku, a zatim i kriterij po osnovu statusa, a to je da nema imovinu koja može biti predmet izvršenja shodno odredbama Zakona o izvršnom postupku FBiH („Službene novine Federacije BiH“ broj: 32/03, 52/03, 33/06, 36/06, 39/09, 35/12 i 46/16 i „Sl. glasnik BiH“ broj: 42/18 – Odluka Ustavnog suda BiH), dok je kriterij obaveznosti propisan posebnim zakonom (zastupanje po službenoj dužnosti u krivičnim i prekršajnim postupcima) i međunarodnim konvencijama, propisan nacrtom ovog zakona.

Stavom (4) člana 16. nacarta Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći propisano je šta se smatra prihodima i to: „prihodi, nekretnine i druga imovina koja je kantonalnim propisima o socijalnoj zaštiti, propisana kao uslov za ostvarivanje prava na stalnu novčanu pomoć“, međutim Direktor Kantonalnog zavoda je stavom (6) i (4) člana 16. nacarta Zakona pokušao predvidjeti šta se ne smatra prihodima, kod donošenja rješenja po zahtjevu stranke na pružanje besplatne pravne pomoći.

Naime, u nacrtu Zakona u članu 14. stav (2) propisani kriteriji za ostvarivanje prava na besplatnu pravnu pomoć, a koji se pozivaju na član 16. stav (1) nacarta Zakona, dok je stavom (3) i (4) člana 16, direktor Zavoda želio predvidjeti šta se ne smatra prihodima. Također, stavom (3) i (4) pod tačkom e) i f) ovog nacarta Zakona, a što je usko vezano za član 10. stav (2) i član 13. stav (3) nacarta Zakona koje navodimo u tački 3. ovog dopisa, gdje je potrebno bilo odgovoriti na pitanja:

- ukoliko je lice povratnik, znači da se vratio na prijeratnu adresu prebivališta u kuću, stan, nekretninu i dr.
- kojim dokazima uvjerenjima nadležnih organa dokazuje svojstvo (npr. uvjerenje nadležnih organa po mjestu prebivališta).

Dakle imalo se na umu za sve korisnike Zavoda za pružanje pravne pomoći, utvrditi uslove jednake prema svima i na isti način, a radi lakšeg utvrđivanja statusa i donošenja rješenja od strane direktora zavoda.

Možda se trebalo pristupiti i ovom rješenju, koji prijedlog dajem u ovom aktu, a to je dodavanjem član ili stava (ukoliko ne usvoji se točka d) i f) predloženog stava) ili čitav stav, kako slijedi:

„Korisnik prava na besplatnu pravnu pomoć ne može biti lice, koje u vlasništvu ili suvlasništvu ima poslovni prostor, lice koje ima registrovanu djelatnost ili lice koje ima više od jedne stambene jedinice ili nekretninu koja služi za obavljanje poljoprivredne djelatnosti koja može biti predmetom izvršenja“, suprotno članu 16. stav (1) Zakona.

Prijedlog se ne prihvata

Upoređujući ovo rješenje sa zakonskim rješenjima u drugim kantonima, utvrđeno je da i zakoni drugih kantona sadrže identična rješenja te je, nakon prezentovanja prakse u drugim kantonima, direktor Zavoda odustao od prijedloga.

- e) U članu 28. stav (3) nacarta Zakona, da se na kraju briše točka, stavlja zarez i dodaje tekst „i u skladu sa članom 10. stav (2) ovog Zakona“.

Prijedlog se ne prihvata.

Direktor Zavoda se usmeno izjasnio da odustaje od ovog prijedloga.

- f) U članu 39. stav (1) i (2) nacarta Zakona, poslije riječi „pomoćnici direktora“, stavlja se zarez i riječi „i stručni savjetnici“ kao pravni zastupnici.

Obrazloženje:

Novim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, koji je dostavljen Ministarstvu pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona dana 16.09.2022.godine, sistematizovana su i radna mjesta „stručni savjetnik“, koji bi obavljali poslove zastupanja, a čiji kriteriji su određeni prijedlogom navedenog pravilnika. Prvo, ovo iz razloga što u sistematizaciji ne može biti u jednom odjeljenju dva izvršioca „pomoćnik direktora“ kao pravni zastupnici, jer je pomoćnik direktora i rukovodilac jednog odjeljenja, a drugo usljed odsustva pomoćnika direktora (usljed bolesti, porođajnog odsustva idr.) poslove pomoćnika direktora iz predmetnog odjeljenja obavljao bi stručni savjetnik.

Ili da se doda novi stav, koji glasi:

- (1) Pravo zastupanja u postupcima iz člana 39. stav (1) ovog zakona imaju i Stručni savjetnici, koji su diplomirani pravnici sa položenim pravosudnim ispitom i imaju najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima u okviru svog zanimanja.

Prijedlog se ne prihvata

Direktor Zavoda se usmeno izjasnio da odustaje od ovog prijedloga.

**OBRADIVAČ:
MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPRAVE
TUZLANSKOG KANTONA**

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

A 1. Obradivač propisa

	KOD	NAZIV
Razdjel	15	Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona

B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa

Vrsta propisa/akta	Zakon	DA	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propisa/akta	Prijedlog Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći					

C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženog propisa

Provedba prijedloga Zakona o pružanju besplatne pravne pomoći ne zahtijeva dodatna sredstva u Budžetu Tuzlanskog kantona.

D 4. Pečat i potpis odgovornog lica

Mjesto i
datum

Tuzla, 06.03.2023. godine